

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap (b86/27.02.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1137/04.03.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D222/05.03.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are, în fapt, ca obiect completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmărindu-se ca persoanele cu handicap să aibă prioritate la casieriile/ghișeele/casele de marcat ale „entităților publice și private” și ale „instituțiilor publice”, precum și la serviciile oferite de acestea, cu excepția cazurilor în care există casierii/ghișee/case de marcat speciale pentru aceste categorii de persoane.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, informații referitoare la consultările derulate în vederea elaborării propunerii.

De asemenea, întrucât potrivit art. 32 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, motivarea trebuie să se refere la forma finală a proiectului de act normativ, semnalăm că instrumentul de prezentare și motivare nu este corelat cu textul propunerii legislative în ceea ce privește entitățile/instituțiile în cadrul cărora persoanele cu handicap au prioritate la casierii/ghișee/case de marcat. Astfel, în Expunerea de motive se menționează că, prin prezenta propunere, se urmărește *„completarea actualului cadru legal, astfel încât persoanele cu handicap (copii și adulți) să beneficieze de facilități privind acordarea de prioritate la casieriile/ghișeele/casele de marcat ale instituțiilor publice, precum și la serviciile oferite de acestea, astfel cum în momentul de față, au primit acest drept femeile gravide, precum și persoanele însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani”*, în timp ce, potrivit textului preconizat la **pct. 1** din propunere pentru **art. 71¹ alin. (1)**, sunt vizate și **„entitățile publice și private”**.

În consecință, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară revederea și completarea **Expunerii de motive**.

5. La **titlu**, pentru corecta reflectare a naturii intervenției legislative, propunem reformularea acestuia astfel: „Lege pentru **completarea** Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap”.

6. Pentru respectarea prevederilor art. 42 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesar ca, după titlu, să figureze **formula introductivă**, astfel:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege.”

7. La **art. I pct. 1**, la **partea dispozitivă**, pentru rigoarea redactării, sintagma „art. 71 ind.1” se va înlocui cu sintagma „art. 71¹”.

La textul propus pentru **art. 71¹ alin. (1)**, semnalăm, în primul rând, că norma este neclară, putând conduce la dificultăți în interpretare și aplicare, întrucât nu se înțelege dacă persoanele cu handicap și însoțitorii acestora trebuie să prezinte documente doveditoare ale calității lor pentru a beneficia de prioritate (mai ales că există persoane

al căror handicap nu este vizibil) și nici dacă însoțitorii au prioritate doar în prezența persoanelor cu handicap sau în orice situație. În consecință, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesară revederea și reformularea/completarea textului.

În al doilea rând, semnalăm că norma este neclară prin folosirea sintagmei „entităților publice și private”, întrucât nu se înțelege ce entități sunt vizate. Prin urmare, pentru claritatea și predictibilitatea normei, precum și pentru respectarea prevederilor art. 48 alin. (3) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară stabilirea semnificației expresiei „entități publice și private”, în cadrul unui alineat subsecvent.

Totodată, semnalăm că, în cazul în care sintagma „entități publice” include și instituțiile publice, pentru evitarea paralelismului legislativ interzis de art. 16 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, este necesară eliminarea textului propus pentru **alin. (2)**, întrucât conține aceeași soluție legislativă ca cea propusă la alin. (1).

În cazul în care în sfera noțiunii „entități publice” nu sunt incluse și instituțiile publice, pentru suplețea actului normativ, propunem eliminarea alin. (2) și modificarea alin. (1), în sensul completării sintagmei „entităților publice și private” cu sintagma „**și al instituțiilor publice**”. De asemenea, va fi necesară și stabilirea sensului expresiei „instituții publice”.

În plus, pentru o exprimare specifică stilului normativ și adecvată în context, propunem ca sintagma „cu excepția cazurilor în care acestea dețin casierii/ghișee/case de marcat speciale pentru categoriile de persoane enunțate” să fie înlocuită cu sintagma „cu excepția cazurilor în care **există** casierii/ghișee/case de marcat speciale pentru **aceste categorii de persoane**”.

8. Pentru a asigura eficacitatea măsurilor propuse, precum și egalitatea de tratament cu femeile gravide și persoanele însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani, propunerea legislativă trebuie completată cu norme referitoare la sancționarea nerespectării prevederilor nou-introduse referitoare la acordarea priorității persoanelor cu handicap și însoțitorilor acestora. Astfel, vor trebui prevăzute următoarele aspecte:

- persoanele care pot sesiza organele competente cu privire la încălcarea prevederilor referitoare la acordarea priorității persoanelor cu handicap și însoțitorilor acestora;
- faptele care constituie contravenții și sancțiunile aplicate;

- persoanele care constată contravențiile și aplică sancțiunile corespunzătoare.

În acest context, precizăm că Legea nr. 280/2023 privind accesul cu prioritate pentru femeii gravide, precum și pentru persoane însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani conține astfel de prevederi, care pot fi folosite ca model.

Totodată, pentru respectarea prevederilor art. 61 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, propunem ca aspectele referitoare la faptele care constituie contravenții și sancțiunile aplicate acestora și la persoanele care constată contravențiile și aplică sancțiunile corespunzătoare să facă obiectul unei intervenții legislative de completare a art. 100 din Legea nr. 448/2006, marcată ca punct distinct în cadrul art. I.

9. Având în vedere numărul mare de intervenții legislative suferite de actul normativ de bază de la ultima republicare, sugerăm introducerea unui nou articol, marcat ca **art. II**, care să cuprindă dispoziția de republicare a Legii nr. 448/2006, cu următorul cuprins:

„Art. II. - Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 3 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 294/25.03.2024